

Citát:

*„Kdo sází strom,
těžko může čekat,
že bude odpočívat
v jeho stínu.“*

čínské přísloví

Úvodník

Vážení čtenáři,

otevíráte první číslo Zpravodaje v letošním roce. Jaký vlastně byl uplynulý rok? Co přinesl vlastníkům a správcům obecních a soukromých lesů? A co je čeká?

Kromě legislativní smršti v podobě nového obchodního práva, velké novely zákoníku práce, trestní odpovědnosti firem, novelizace zákona o zaměstnanosti, změn v nemocenském pojištění a daňových zákonech, které postihly firmy ve všech odvětvích, se na lesnické společnosti valí další předpisy specifické pro obor jejich činnosti a bohužel velmi často odtržené od lesnické praxe a reality. Ukázkovým příkladem je novela zákona o rostlinolékařské péči. Novela se odvolává na evropské právo, ale jak už to bývá v českých krajích zvykem, přidává v zájmu ochrany zdraví a přírody ještě „bonus“. Opouští se praktický a lety ověřený režim proškolení zaměstnanců v dělnických profesích, kteří aplikují pesticidy nebo i nálety proti okusu zvěří, osobou s odbornou způsobilostí v rámci firmy a nově se vyžaduje dvanáctihodinové školení každého takového pracovníka, i brigádníka, externími subjekty. Nad tím, že opatření určená pro velkoobjemové použití prostředků na ochranu rostlin v zemědělství by měla být aplikována i v lesnickém provozu, nevěřícně kroutí hlavou i pracovníci Státní rostlinolékařské správy. Za účelem změny těchto povinností oslovil SVOL náměstka ministra pro lesní hospodářství, který přislíbit v této věci konat. Věřme, že svého slibu dostojí.

Společnou řeč s vedením resortu bychom rádi navázali i v dalších záležitostech. Nevím ovšem, zda se nám to podaří. Z říjnové schůzky s ministrem zemědělství jsem odcházel s dojmem, že i na druhé straně je po řadě „mrtvých měsíců“ zájem o naše názory, i když příprava „Zásad lesnické politiky“, které schválila vláda v listopadu loňského roku, probíhala v tom duchu, že oficiálně je nikdo nevi-

Ilustrační foto: Martin Růžek

děl, ale každý věděl, co obsahují. Diskuse zájmových stran nad návrhem zásad nebyla, možná i s ohledem na dlouho očekávaný výsledek jednání o Národním lesnickém programu II, připuštěna, což však jistě nemůže být omluvou. Výsledné znění zásad je velmi obecné a velmi záleží, jakým způsobem budou uplatňovány v dalších krocích.

Na společné schůzce vyjádřil pan ministr záměr otevřít Dřevěnou knihu a diskutovat o jejích změnách také se zástupci nestátních vlastníků lesů. Otázkou ovšem je zda, bude přístupný změnám zásadním, nebo pouze kosmetickým úpravám. Jeho představa, aby se k zakázkám dostaly menší firmy je sice chválná, nicméně neřeší systém tendrů, saldo těžebních a pěstebních prací a princip prodeje dřeva ze státních lesů, který SVOL dlouhodobě kritizuje, neboť má dalekosáhlé dopady do rozvoje venkova.

Před několika dny prezentoval pan ministr materiál „Strategie pro růst – české zemědělství a potravinářství v rámci Společné zemědělské politiky EU po roce 2013“. V preambuli „strategie“ se uvádí, že se netýká lesnictví, myslivosti a rybářství.

Lesnictví má údajně řešit Dřevěná kniha, ovšem v samotném závěru strategie je konstatováno, že v případě význam-

nějšího snížení finančních prostředků pro Českou republiku ze Společné zemědělské politiky je lesnictví považováno za oblast s nejnižší prioritou. S tímto pocho-pitelně nemůžeme souhlasit.

V rybářství je situace poněkud jiná než v lesnictví, o myslivosti nemluvě. Evropské společenství má Společnou rybářskou politiku a dotační prostředky do odvětví jsou financovány samostatným Evropským rybářským fondem. Lesnictví však bylo a je součástí zemědělství nejen podle zákona, je neodmyslitelnou součástí českého venkova a jeho význam pro krajinu a životní prostředí je neoddiskutovatelný. Dřevěná kniha řeší a nejspíše i v budoucnu bude řešit pouze obchodní politiku státního podniku a proto žádáme pana ministra, aby se zasadil o nápravu a do strategického dokumentu, týkajícího českého zemědělství, lesnictví zahrnul.

„Argument“, že lesnictví není součástí Společné zemědělské politiky, je více než zvláštní už proto, že lesnická opatření Programu rozvoje venkova ČR jsou spolufinancována z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova, který nepatří již od roku 2007 mezi strukturální fondy, nýbrž spadá právě do Společné zemědělské politiky EU.

Ing. František Kučera
předseda SVOL

Setkání tří zemí

Dne 27. září proběhlo v Mnichově tradiční setkání zástupců soukromých vlastníků lesů Bavorska, Rakouska a Česka k projednání aktuálních odborných a politických témat lesnického oboru.

Hostitelem letošního zasedání byl předseda Svazu bavorských vlastníků půdy Albrecht kníže zu Oettingen-Spielberg. Za Českou republiku se setkání zúčastnili: předseda Komory soukromých lesů SVOL Tomáš Czernin, Michael Podstatzký-Lichtenstein, Arnošt Bucher a Josef Vovesný.

Naši zahraniční kolegové zdůrazňovali potřebu společného vystupování vlastníků lesů při projednávání ekonomických a lesnických záležitostí na všech politických úrovních, zejména pak na úrovni Evropské unie. Doporučovali nejen intenzivnější účast zástupců vlastnických sdružení na takových jednáních, ale především přímou účast samotných vlastníků. Prezident Společenství vlastníků lesů celého Německa Phillip svobodný pán zu Guttenberg vidí cestu v posílení iniciativy a pozice středoevropských lesníků v rámci Evropské organizace vlastníků nestátních

pokračování na str. 2. »

Evropské fórum pro budoucnost zemědělství v České republice

Za účasti předních evropských odborníků a zástupců tuzemských institucí působících v oblasti zemědělství a životního prostředí proběhla 13. září 2012 na zámku rodiny Kinských dal Borgo v Chlumci nad Cidlinou regionální konference Evropského fóra, které se věnuje podobě budoucí zemědělské politiky na kontinentu.

Fóra o budoucnosti zemědělství se pravidelně konají v Bruselu a jejich účastníky jsou přední světoví odborníci, evropští komisaři či zástupci velkých společností, které obchodují se zemědělskými produkty. V České republice se tato regionální konference konala letos poprvé, jejím hlavním organizátorem bylo Evropské sdružení vlastníků půdy (ELO) ve spolupráci s Ministerstvem zemědělství a Ministerstvem životního prostředí ČR za podpory

Evropského investičního fondu pro venkov a dalších partnerů.

Konference na téma „Jak skloubit potravinovou soběstačnost s ochranou životního prostředí“ byla rozdělena do tří bloků, ve kterých probíhala diskuse o hledání kompromisů mezi zajištěním efektivní zemědělské a lesnické produkce a zvyšujícím se tlakem na udržení biodiverzity krajiny a zajištěním ostatních celospolečenských funkcí (retenční a protierozní opatření, zvyšování biodiverzity, ozeleňování krajiny). V přednáškách a diskusi byly prezentovány příklady „dobré praxe“ využití dotačních programů k realizaci projektů v zemědělské krajině např. vybudování retenčních nádrží, biokoridorů, protierozních opatření, realizace biopásů apod.

Roli lesnictví při zajišťování biodiverzity

pokračování na str. 2. »

lesů CEPF a doporučuje činnost této organizace podpořit nejen finančně, ale právě aktivním přístupem všech zúčastněných.

Účastníci setkání vyjádřili jednoznačný nesouhlas k dalšímu významnému rozšiřování území Natura 2000 a území ponechaných samovolnému vývoji bez hospodářského využití. Důvody? Trvale udržitelné využívání potenciálu lesů vytváří pracovní místa, jeho zhodnocení vytváří prostor jak pro vlastníky lesů, tak navazující obory zpracování obnovitelné suroviny, ale i nepřímo pro naplnění ekologických i sociálních požadavků veřejnosti.

Společný názor zástupců všech tří zemí panoval i v otázce uplatňování principu subsidiarity při rozhodování o lesnických záležitostech – z hlediska administrativní a finanční zátěže vlastníků lesa neadministrativovat a neregulovat na úrovni EU vše, co lze zajistit na národní úrovni. V tomto duchu se uskutečnilo i druhé

kolo jednání o Evropské lesnické konvenci v Bonu 2012, jehož výsledkem je posílení úlohy vlastníků lesů jako rozhodující skupiny zainteresovaných ve všech výstupech z těchto jednání.

Významná část setkání byla věnována ekonomice lesních podniků a situaci na trhu se dřívím. V Rakousku stejně jako v České republice probíhá inventarizace lesů. Očekává se proto zpřesnění těžebních možností dřeva v středoevropském prostoru. Jednotný názor mezi účastníky setkání panuje na problematickou kvalitu přejímek dříví v neprospěch dodavatelů, probíhá diskuse o ujednacení normativních předpisů alespoň v středoevropském prostoru (obousměrný pohyb surového dřeva a polotovarů v tomto prostoru zvláště při kalamitách narůstá). V Rakousku se jednání mezi zástupci vlastníků lesů a odběrateli dřeva za účasti akademické obce posunula ke změně, i když byly nedávno revidovány normy pro měření a přejímky dřeva.

Situace v cenách dříví i v poptávce po jehličnatých sortimentech surového dřeva je stabilní, i když regionální rozdíly existují. Nejistota u odběratelů dříví však trvá vzhledem ke stagnaci na trhu s polotovary a výrobky ze dřeva v některých tradičních odbytištích a také z důvodu nadbytečné kapacity v pilařském průmyslu. Současné ceny na trhu se dřevem dávají předpoklad pro trvale udržitelné hospodaření i v ekonomicky méně příznivých oblastech a pro optimální výkon pěstebních opatření a údržbu lesnické infrastruktury. Při zhroutení současné úrovně cen by došlo k významnému ohrožení plnění multifunkčního poslání lesů.

Vzájemné informování o lesopolitických záležitostech ve střední Evropě a projednávání případných společných kroků považují všechny zúčastněné strany za velmi prospěšné a přínosné a uvítaly by, aby setkání vlastníků na této úrovni probíhala častěji.

Ing. Tomáš Czernin, Ing. Josef Vovesný

Společné foto ze setkání. Zleva: předseda Svazu bavorských vlastníků pudy Albrecht kníže zu Oettingen-Spielberg, prezident Sdružení vlastníků lesů Bavorska Sepp Spann, předseda Komory soukromých lesů ČR Tomáš Czernin, generální sekretář Land&Forst Bernhard Budil, prezident Společenství vlastníků lesů Německa Phillip svobodný pán zu Guttenberg

ty krajiny prezentoval ve svém vystoupení zástupce SVOL Ing. Stanislav Janský. V úvodu své přednášky konstatoval, že až do cca poloviny minulého století osidlování a zemědělská malovýroba vedla k snižování stavu lesa a vytváření nových, na lidské činnosti závislých, biotopů a k celkovému zvýšení biodiverzity krajiny. Za posledních 50 let v důsledku intenzifikace došlo k zásadnímu obratu, biodiverzita zemědělské krajiny byla výrazně narušena. Intenzifikace se svým způsobem dotkla i způsobu lesnického hospodaření a téměř všechny současné lesní biotopy jsou ovlivněné člověkem a jejich stabilita je závislá na jeho aktivním hospodaření. Již více než 200 let však lesní zákony regulují způsoby hospodaření, k obnově lesa dochází ročně na pouze cca 1 % jeho celkové výměry a lesní biotopy tak nemohou být zásadně negativně ovlivněny – dlouhodobě je dodržován princip trvale udržitelného hospodaření. Přirozeně je tak les stanovištěm pro mnohé chráněné druhy a společenstva. Orgány ochrany přírody však namísto aby své úsilí věnovaly nápravě obnovy poškozených přírodních hodnot zemědělské krajiny, vyhláší chráněná území a stanovují omezení v prostředí, které potřebné funkce zajišťuje právě řádným hospodařením. Vlastník lesa se tak musí potýkat s administrativními překážkami a mnohdy se obtížně domáhá adekvátní náhrady újmy. Navíc z pohledu ochrany životního prostředí je omezování vyhlásování bezzásadových území a výrazné omezování těžeb mnohdy kontraproduktivní. Obnovitelná surovina – dřevo musí být nahrazována zvýšeným čerpáním zdrojů neobnovitelných (uhlí, železo, beton, plast, ropné produkty, ...).

V diskusi vystoupil i zástupce majetku Kinský dal Borgo, který poukázal na liknavý přístup při vyřizování dotací orgány ochrany přírody odsouhlasených programů podpory zvyšování biodiverzity lesních porostů ze Státního fondu životního prostředí.

Konference se osobně zúčastnil i ministr životního prostředí Tomáš Chalupa, který přislíbil spolupráci při řešení výše uvedených problémů.

Ing. Stanislav Janský

2. místopředseda SVOL

Správa veřejného statku města Plzně, p. o.

XV. lesnický sněm

Způsob sběru a využívání dat o lesích

Tématem XV. Sněmu lesníků, který se konal v kongresovém sále Silvia státního podniku Lesy ČR v Hradci Králové dne 18. října 2012, byl způsob sběru a využívání dat o lesích v ČR z pohledu jejich praktického využití pro lesnickou ekonomiku. Prostřednictvím odborných příspěvků byly představeny způsoby možného rozvoje v této oblasti tak, aby lesní hospodářství mohlo pracovat s relevantními daty. V průběhu vystoupení deseti přednášejících však častokrát zaznělo, že získat přesná a hodnověrná data z oblasti lesnictví není vzhledem k roztržitémosti vlastnických a majetko-

vých forem lesních podniků u nás vůbec jednoduché. Období jednotných účetních, technologických a výrobních postupů skončilo prakticky krátce po roce 1989 transformací tehdejších státních lesů a dnes v českém lesnictví neexistuje, na rozdíl od zemědělství, jednotný systém získávání ekonomických dat.

Po úvodních slovech vrchního ředitele sekce lesního hospodářství Ministerstva zemědělství Ing. Martina Žižky a ředitele Ústavu pro hospodářskou úpravu lesů (ÚHÚL) Ing. Jaromíra Vašíčka hovořil Ing. Jiří Matějček o zkušenosti z provozování datových sítí v lesním hospodářství v Německu, Rakousku a Finsku. Z jeho vystoupení prakticky vyplynulo, že jedinou cestou k získání relevantních dat je vytvoření sítě stálých respondentů, kteří jsou vybírání statistickými metodami tak, aby reprezentovali celou šíři vlastnických poměrů. Problémem ve všech zemích je získat potřebný počet respondentů, případně je motivovat k vedení potřebného účetnictví, aby bylo možné považovat získaná data za průkazná. Motivací k účasti na šetření lze zvýšit nějakou formou výhod vlastníkům lesů, ať už formou dotací, pomoci s analýzou vlastních ekonomických dat apod.

O způsobech získávání ekonomických dat v zemědělství prostřednictvím jednotného systému FADN v rámci celé Evropské unie (Farm Accountancy Data Network) a zkušenostech s provozová-

ním tohoto systému informoval Ing. Josef Hanibal z Ústavu zemědělských a ekonomických informací Praha.

S principy a průběhem ekonomického průzkumu mezi členy SVOL seznámil přítomné Ing. Petr Jelínek, který mimo jiné upozornil na potřebu změny v poskytování finančních prostředků do lesního hospodářství z nenárokových dotací na nárokovou platbu za hektar obhospodařované plochy lesa. Jednalo by se o dobu platby SAPS v zemědělství, která by zohledňovala poskytování tzv. ostatních funkcí lesa veřejnosti. Vlastníci lesů by měli tyto prostředky do značné míry garantovány a jejich přidělení by nebylo odvislé od každoročně se měnících podmínek pro vyplácení finančních příspěvků na hospodaření v lesích jako je tomu dosud. Problémem, který zatím blokuje zavedení těchto plateb je nedostatek finančních prostředků ve státním rozpočtu, ale i neochota odpovědných pracovníků změnit dosud zavedený systém příspěvků na hospodaření v lesích.

Vedoucí odboru poradenství a certifikace hradecké pobočky ÚHÚL Martin Polívka hovořil o sběru a analýze dat získaných dotazníkovým šetřením pro přípravu koncepce resortní dotační politiky z Programu rozvoje venkova na příští programovací období, které bylo realizováno v rámci členské základny SVOL. Ředitel jablonecké pobočky Ing. Roman Bystrický poukázal na možnosti využití

díla oblastních plánů rozvoje lesů především pro zlepšení kvality a hustoty lesní dopravní sítě a hodnocení potenciálního povodňového nebezpečí v povodích IV. řádu. Ing. Zbyněk Šmída z Fakulty lesnické a dřevařské ČZU se zabýval vývojem základních ekonomických parametrů podnikatelského prostředí v lesním hospodářství v posledních letech a odhadem budoucích trendů.

Výsledky jednání shrnul moderátor sněmu ing. Vašíček. V oblasti způsobů sběru a využívání dat v lesním hospodářství jsou značné rezervy. Systematický ekonomický monitoring, který by poskytl relevantní údaje pro optimalizaci legislativy a příspěvků na hospodaření v lesích, je nutností, i když z mnoha důvodů nepříliš vítaný.

Podle mého názoru bude muset i republikový výbor SVOL rozhodnout, jak dál pokračovat ve vlastním ekonomickém šetření. Jak uvedl ing. Matějček, i v rámci EU sílí požadavky na možnost vzájemného porovnávání lesních podniků rozšířením evropské zemědělské statistiky i na lesnictví, a bude zřejmě nutné vybudovat stálou reprezentativní síť respondentů a postavit ekonomické šetření SVOL na vyšší úroveň plně splňující kritéria statistických šetření.

Ing. Jelínek Petr
odborný poradce SVOL

ROZHOVOR

11. února navštívil Městskou správu lesů v Pelhřimově předseda Senátu Milan Štěch. Položila jsem mu u té příležitosti několik otázek pro náš Zpravodaj.

Pane předsedo, co pro Vás znamená les?

Když se řekne les, vybaví se mi řada jeho funkcí a řada souvislostí. Zprvč jsou lesy plíce naší planety. Les pro mě znamená také příjemné místo, kde se cítím svobodnější, volnější, ale je to i určitá hodnota majetková, finanční. Pro obyvatele venkova zdroj obživy. Pozitivní je, že se výměra lesů v České republice nadále mírně zvyšuje a myslím, že i jejich stav se oproti minulosti zlepšil, i když regionálně některé problémy asi přetrvávají. Kdybych to měl shrnout, les je velkým bohatstvím, kterého si musíme vážit, a je naší zodpovědností, abychom ho předali příštím generacím v dobrém stavu.

Vy osobně jste majitelem lesa?

Ano, zdědil jsem po rodičích necelých 8 ha lesa. Žiji s rodinou na venkově a les se snažíme obhospodařovat tak, jak se má. Mám k němu poměrně silnou vazbu, neboť odmalička jsem otci v lese pomáhal. Teď právě plánuji nějakou výsadbu. S dřevem pracuji rád, ale na těžební práce si samozřejmě najímám živnostníky.

Jaké problémy jste z pozice vlastníka lesa zaznamenal?

Vše se zásadně změnilo po roce 1989. Do té doby jsme sice lesy měli, ale jejich pány jsme nebyli. Část lesů jsme převzali v dobrém stavu, část už tak slavná nebyla. Snažili jsme se dát vše do pořádku. Já osobně teď žádné problémy jako vlastník nemám. S odborným lesním hospodářem jsem spokojený, je to profesionál a rovný chlap. Víím, že nějaké problémy se vyskytly u některých nových vlastníků, kteří neměli k lesnímu majetku, který jim „připadl“, žádný vztah a také žádné informace. Neznalí hranic a neznalí problematiky vytěžili dřevo bez povolení lesního hospodáře, což potom mělo soudní dohru.

Pane předsedo, Váš volební obvod se nachází ve dvou krajích – v Jihočeském a na Vysočině. Zaznamenal jste nějaký rozdíl v přístupu krajů k problematice lesnictví, konkrétně např. k poskytování příspěvků na hospodaření v lesích?

Vnímám odlišné podmínky a složení lesních porostů v obou krajích, ale nejsem odborník. Odlišné přístupy krajů neumím posoudit.

A jsou podle Vás příspěvky vlastníkům lesů odůvodněné?

Domnívám se, že ano. Jak jsem již zmínil v úvodu, lesy jsou do jisté míry společenským bohatstvím, mají enormní funkci pro udržení přírodní rovnováhy a stát by měl napomáhat tomu, aby lesy plnily nejen funkci produkční, ale i funkci ekologickou. Stát jako majoritní vlastník lesů by ostatně

v tomto úsilí měl jít příkladem. Bohužel les roste 100 let a to je hodně dlouhá doba, během níž se mohou projevit různé zájmy. LČR, podobně jako ostatní státní podniky, by měly být příkladem vzorného hospodaření, ale někdy mám podezření, že je tomu spíše naopak, aby se následně mohla zdůvodnit jejich privatizace.

Když jste narazil na privatizaci, myslíte si, že kdyby státní lesy přešly do rukou privátních vlastníků, že by potom byly špatně spravovány?

Ne, to si úplně nemyslím, ale mám velké obavy, že majetkové transakce by probíhaly tak, že by na tom stát prodělal. A protože stát plní mnoho funkcí, na kterých nám všem záleží, měl by být dle mého názoru bohatý. Mít les je výborná investice a já chci, aby náš stát nebyl chudý.

Vrátila bych se zpět k dotacím. Se změnou systému jejich úhrady stát sice krajům peníže posílá, ale ty nejsou účelově určené. Kraje tak s nimi mohou nakládat dle svého uvážení a v posledních letech jejich výši neustále snižují, někde velmi razantně. Nebylo by řešením, aby majitelé lesa dostávali podporu za poskytování všech těch zmiňovaných služeb společnosti přímo od státu formou platby za hektar jako třeba v zemědělství?

Problematika sdílení daní tak úplně bezproblémově nefunguje. Společensky jsme se dohodli, že kraje zde budou a že převezmou některé funkce, a k tomu dostaly prostředky. Poslední dobou však činností převedených na kraje přibývá, ale prostředků ubývá. Nakonec možná i ministerstvo financí je rádo, že některé prostředky nejsou adresné, že jsou posílány pouze v objemech. Může pak krajům argumentovat tím, že prostředky dostaly. Jsem přesvědčen, že kraje by uvítaly jasné určení prostředků a k tomu i stanovení inflační doložky. Měla by platit zásada, když nějaké povinnosti, tak k tomu musí být zdroje. Nechci kraje bránit, ale mají problémy s financováním sociálních služeb, dopravní obslužnosti, školství, údržby komunikací, protože stát, respektive ministerstvo financí, poskytuje reálně méně peněz.

Co se týče platby na plochu v lesích, je to vysoce odborná otázka a měly by se jí vězně zabývat odborné instituce, akademická sféra, SVOL. Mělo by se využít zkušeností ze zahraničí, vyzkoušet nějaký model a poté jej vyhodnotit. Nelze ponechat les pouze na vůli vlastníka, aby stát nemohl zasahovat do jeho povinností právě s ohledem na ostatní funkce lesa. A pokud do toho stát zasahovat chce, musí to udělat tak, aby příliš neutrpěla ekonomická stránka vlastnictví.

O to právě jde, že stát vyžaduje od majitelů, aby plnili různé požadavky. Deklaruje v zákoně svůj zájem, aby lesy nebyly monokulturou atd., ale na druhé straně peníze na tyto záměry nemá, nebo nechce dát, kraje také ne a vše dopadne na bedra vlastníka...

Je velmi jednoduché dávat příkazy, ale finančně se na tom nepodílet, to by potom těžko šlo vykonávat vlastnické právo. Jistá provázanost tady musí být. Nedomnívám se ovšem říci, jak by případná platba na plochu měla vypadat, to by měli navrhnout odborníci. Nepohybují se v politice první týden a víím, že některé věci se neřeší s cílem co nejlepšího výsledku, ale s ohledem na objem finančních prostředků. Je to především otázka vůle, zda se o tom bude jednat, zda se dokáže ministerstvo financí a ministerstvo zemědělství a koaliční strany vůbec mezi sebou na tom dohodnout.

Může se do té diskuse nějakým způsobem zapojit i Senát?

Je možné zorganizovat veřejné slyšení nebo konferenci na uvedené téma. Senát může být platformou pro výměnu názorů na vysoké úrovni, má sílu přizvat kompetentní osoby, zástupce krajů nebo ministerstva financí, ministerstva zemědělství. Můžeme o tom diskutovat, patří to k ob-

vyklým způsobům práce v Senátu. V Senátu jsou zastoupeny významné osobnosti z regionů, zástupci komunální sféry, lidé s určitou životní zkušeností, kteří nejsou odtřženi od praxe, můžeme se věnovat problémům detailněji, máme na to více prostoru než Poslanecká sněmovna. Jsme sice vůči sněmovně opoziční, ale dlouhodobá statistika ukazuje, že 60 % zákonů, které Senát vrací Poslanecké sněmovně s opravami, schválí poté dolní komora ve znění přijatém Senátem. A polovina předlo, které Senát odmítne úplně, pak při opakovaném projednávání neprojde ani Poslaneckou sněmovnou.

Na sklonku roku 2012 přijal Senát petici „proti rozšíření prvních zón v NP Šumava“. Byla petice projednána? Jaký postoj zaujal Senát?

Petice, kterou svými podpisy podpořilo 11 tisíc občanů, vyzývala zákonodárce, aby přijali návrh zákona Plzeňského kraje, který trvale určuje první zóny v rozsahu do 20 % území. Petice byla projednána na veřejném slyšení a poté na plénu Senátu. Závěr jednání je ten, že je potřeba vytvořit jasný a srozumitelný návrh, že není možné pominout produkční funkce lesů v oblasti a že je nutné respektovat i požadavky obcí, které tam mají své lesy. Je nutné problematiku řešit, ale ministerstvo životního prostředí v tomto ohledu zaujalo vyčkávací taktiku podobně jako u prolomení těžebních limitů.

Jaký je Váš názor na majetkové vyrovnání s církvemi?

Já jsem byl zastáncem restitucí v rozsahu vrácení majetků, které církve prokazatelně obhospodařovala a je to doložitelné. Odmítám ale část zákona, která se týká finančních kompenzací, a proto

Informace z evropských sdružení vlastníků lesů

7. listopadu 2012 zorganizovala Konfederace evropských vlastníků lesů v Bruselu **Den pro členy**. Za SVOL se zúčastnili Josef Bartoň Dobeníň a Ing. Stanislav Janský.

V letošním roce bylo hlavním mottem konference ukázat, že lesnictví je měřítkem pro zelenou ekonomiku, která by měla znamenat chovat se ohleduplně k životnímu prostředí a zároveň být ekonomicky efektivní. Pozvání na konferenci přijali významní zástupci mezinárodních organizací FAO a UNECE, Evropské komise i Evropského parlamentu.

Konference poukázala na význam lesnictví pro rozvoj venkova a zabývala se i možnými úhradami za poskytování celospolečenských funkcí lesů. Účastníci konference se shodli na tom, že vlastníci lesů musí hrát klíčovou roli při formování dlouhodobých cílů Evropské unie v oblasti ochrany životního prostředí a že je nutné, aby jejich společný hlas bylo více slyšet na veřejnosti, protože pozitivní účinky lesů vidí dnešní společnost většinou pouze v ochraně přírody.

17. ledna uspořádalo Generální ředitelství Evropské komise pro zdraví a ochranu spotřebitele (DG Sanco) jednání, na němž představilo současný stav revize **návrhu na sloučení 12 samostatných směrnic**, které se týkají rostlinolékařství, do jednoho nařízení. Cílem tohoto kroku je údajně zjednodušení stávající právní úpravy a nastavení pravidel pro vznik jednotného, společného rejstříku provozovatelů a jejich základních povinností. Nařízení by se mělo vztahovat na veškerý rostlinný reprodukční materiál (členské státy byly zásadně proti, navzdory tomu však Evropská komise v revizi pokračovala) s tím, že reprodukčnímu materiálu lesních dřevin je věnována zvláštní kapitola. V návrhu

připojím svůj podpis pod stížnost k Ústavnímu soudu, která se právě v Senátu připravuje. Je tu určitá nerovnost před zákonem, protože finanční kompenzace jsou mnohem velkorysejší než narovnání, které se provádělo u ostatních restituentů a může to vyvolat řadu soudních sporů. Dalším problémem je inflační doložka, kdy hodnota majetku, která je dnes odhadována na 50 mld. Kč, může do doby, než bude vydán, dosáhnout až 90 mld. Kč. Navíc, pokud by církve nabytý majetek chtěly prodat, nebudou platit daň z převodu nemovitostí.

Vaše argumenty znějí logicky, ale zákonodárce se Vám nepodařilo o nich přesvědčit.

Ve sněmovně nebyla vůle vyslyšet takový argument, který by uspokojil i občanskou společnost. Vláda to silou převálcovala v době, kdy měla ještě silnou podporu.

A poslední otázka na závěr. Jaký dojem na Vás dělají okolnosti jmenování nového generálního ředitele státního podniku Lesy ČR? Co si o tom myslíte?

Dostali jsme se bez nějakého červenaní do stavu, kdy se někomu něco přislíbí, aby změnil svůj názor. Nedávné události v Poslanecké sněmovně nás o tom přesvědčily. Tato záležitost se dle mého názoru klidně může stát předmětem handlování, neboť v rámci koalice existuje opravdu silné napětí. Budí to dojem, že na prvním místě není odbornost a způsobilost takového člověka, ale udržení vlivu. Státní lesy představují velké bohatství, velkou sílu, velké množství zaměstnanců a samozřejmě i velké zájmy.

Děkuji za rozhovor.

Marie Růžková

nařízení stále přetrvávají negativní dopady na lesní školky. O návrhu by se mělo rozhodovat v březnu 2013, jeho přijetí by se mělo uskutečnit v první polovině roku 2013.

Evropská unie hledá možnosti, jak novelizovat směrnici **o ochranných opatřeních proti zavlékání organismů škodlivých rostlinám** nebo rostlinným produktům do EU a proti jejich rozšiřování na území EU. Unie hodlá rozšířit požadavky Mezinárodního standardu FAO pro fyto-sanitární opatření platné pro dřevěný obalový materiál dovážený do EU také na pohyb veškerého dřevěného obalového materiálu v rámci EU, protože s výjimkou hádátka není regulován. Komise nyní pracuje na posouzení dopadů, poté bude následovat konzultace se zúčastněnými stranami.

Právně závazná dohoda o lesích v Evropě

Od června 2011, kdy byl v norském Oslu na Ministerské konferenci o ochraně evropských lesů ustaven Mezivládní vyjednávací výbor pro vyjednávání o právně závazné dohodě o lesích v Evropě, se k přípravě dohody připojilo 46 zemí, včetně 27 zemí EU. Návrh textu by měl být hotov do 31.12.2013. Na posledním setkání v Bonnu byl objasněn a v zásadě odsouhlasen návrh textu pro vyjednávání včetně právních aspektů. Objevily se pochybnosti a výhrady k termínu „přírodě blízké postupy hospodaření v lesích“, protože není nikde definován a možná jej ani definovat nelze, na rozdíl od termínu „trvale udržitelné hospodaření v lesích“, který rezoluce z ministerských konferencí přesně určují a není potřebné jej měnit. Příští jednání, kde se budou dolaďovat právní důsledky dohody, její dodržování, podmínky, obsah, financování a mechanismus schvalování, se bude konat v únoru 2013.

Podle informací CEPF, ELO red.

Je společnost s ručením omezením (resp. a. s.) založená obcí (městem) za účelem správy lesního majetku obce (města) a jí ovládaná veřejným zadavatelem ve smyslu § 2, odst. 2 d) zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách?

Na položenou otázku **nelze odpovědět jednoznačně.**

Pojem veřejný zadavatel vymezuje zákon č. 137/2006 Sb. ve svém § 2, odst. 2, v němž je obsažen rovněž výčet zákoných znaků, jejichž splnění je při posuzování postavení konkrétní osoby z hlediska veřejného zadavatele zkoumáno. Podle zmíněného ustanovení je veřejným zadavatelem

- a) Česká republika,
 - b) státní příspěvková organizace,
 - c) územní samosprávný celek nebo příspěvková organizace, u níž funkci zřizovatele vykonává územní samosprávný celek,
 - d) jiná právnická osoba, pokud
1. byla založena či zřízena za účelem uspokojování potřeb veřejného zájmu, které nemají průmyslovou nebo obchodní povahu, a
 2. je financována převážně státem či jiným veřejným zadavatelem nebo je státem či jiným veřejným zadavatelem ovládána nebo stát či jiný veřejný zadavatel jmenuje či volí více než polovinu členů v jejím statutárním, správním, dozorčím či kontrolním orgánu.

V § 2, odst. 3 zákona č. 137/2006 Sb. je pak definován rovněž pojem „dotovaný zadavatel“, kterým je právnická nebo fyzická osoba, která zadává veřejnou zakázku hrazenou z více než 50% z peněžních prostředků z veřejných zdrojů nebo pokud peněžní prostředky poskytnuté na veřejnou zakázku z těchto zdrojů přesahují 200.000.000 Kč; peněžní prostředky jsou poskytovány z veřejných zdrojů i v případě, pokud jsou poskytovány prostřednictvím jiné osoby. Veřejnou zakázkou pak podle § 7, odst. 1 zákona č. 137/2006 Sb. je „zakázka realizovaná na základě smlouvy mezi zadavatelem a jedním či více dodavateli, jejímž předmětem je úplné poskytnutí dodávek či služeb nebo úplné provedení stavebních prací.“ V případě dotovaného zadavatele tedy není splnění obecných znaků vymezujících veřejného zadavatele rozhodné, rozhodný je původ prostředků použitých na hrazení konkrétní zakázky a množství použitých prostředků z veřejnoprávních zdrojů v poměru vůči zdrojům ostatním. Podle § 2, odst. 5 zákona č. 137/2006 Sb. platí, že dotovaný zadavatel postupuje při zadávání veřejné zakázky podle ustanovení tohoto zákona platných pro veřejného zadavatele.

Z citovaných ustanovení zákona je v první řadě zřejmé, že není vyloučeno, aby společnost s ručením omezeným byla v konkrétním případě, kdy zadává zakázku splňující pojmové znaky veřejné zakázky uvedené v § 7, odst. 1 zákona č. 137/2006 Sb. a současně hrazenou z peněžních prostředků z veřejných zdrojů v rozsahu dosahujícím limitních hodnot uvedených v § 2, odst. 3 téhož zákona, považována za dotovaného zadavatele a byla v takovém případě povinna postupovat způsobem, který zákon vyžaduje od veřejných zadavatelů. Povinnosti veřejného zadavatele by však společnost s ručením omezeným měla jen v případě shora popsané jedinečné zakázky, tj. **společnost by takto nezískala postavení veřejného zadavatele natrvalo pro všechny další případy.**

Taková situace, tj. obecná povinnost postupovat jako veřejný zadavatel v případě všech zakázek, může u společnosti s ručením omezeným vzniknout pouze

tehdy, pokud společnost naplní definiční znaky veřejného zadavatele uvedené v **§ 2, odst. 2, písm. d) zákona č. 137/2006 Sb.**, neboť je nesporné, že společnost nebude nikdy možno považovat za Českou republiku, ani za státní příspěvkovou organizaci, ani za územní samosprávný celek ani za příspěvkovou organizaci, u níž funkci zřizovatele územní samosprávný celek vykonává.

Posouzení právního postavení konkrétní společnosti s ručením omezeným se pak musí soustředit na otázku, zda společnost byla založena či zřízena za účelem uspokojování potřeb veřejného zájmu, které nemají průmyslovou nebo obchodní povahu, a zda je financována převážně státem či jiným veřejným zadavatelem nebo je státem či jiným veřejným zadavatelem ovládána nebo stát či jiný veřejný zadavatel jmenuje či volí více než polovinu členů v jejím statutárním, správním, dozorčím či kontrolním orgánu.

Tyto znaky vymezující veřejného zadavatele korespondují s definicí pojmu „veřejnoprávní subjekt“, která je obsažena ve směrnici Evropského parlamentu a Rady č. 2004/18/ES, ze dne 31. března 2004, o koordinaci postupů při zadávání veřejných zakázek na stavební práce, dodávky a služby, která za **veřejnoprávní subjekt** podle svého čl. 1, bod 9 označuje jakýkoli subjekt:

- a) založený nebo zřízený za zvláštním účelem uspokojování potřeb obecného zájmu, který nemá průmyslovou nebo obchodní povahu;
- b) mající právní subjektivitu a
- c) financovaný převážně státem, regionálními nebo místními orgány nebo jinými veřejnoprávními subjekty; nebo je těmito orgány řízen; nebo je v jeho správním, řídicím nebo dozorčím orgánu více než polovina členů jmenována státem, regionálními nebo místními orgány nebo jinými veřejnoprávními subjekty.

Demonstrativní seznamy veřejnoprávních subjektů a kategorií těchto subjektů, které splňují kritéria uvedená v druhém pododstavci písm. a), b) a c), jsou uvedeny v příloze III směrnice, přičemž členské státy pravidelně Komisi oznamují veškeré změny ve svých seznamech. Tyto seznamy však mají pouze hrubě orientační charakter, takže neuvedení určitého subjektu v seznamu nelze interpretovat tak, že tento subjekt za veřejnoprávní subjekt považován být nemůže.

Pro závěr, že společnost s ručením omezeným je veřejným zadavatelem dle zákona č. 137/2006 Sb., se tedy vyžaduje kumulativní splnění dvou podmínek:

- a) společnost byla založena či zřízena za účelem uspokojování potřeb veřejného zájmu, které nemají průmyslovou nebo obchodní povahu, a zároveň
- b) je právnickou osobou financovanou převážně státem či jiným veřejným zadavatelem nebo státem či jiným veřejným zadavatelem ovládanou nebo takovou, u níž stát či jiný veřejný zadavatel jmenuje či volí více než polovinu členů v jejím statutárním, správním, dozorčím či kontrolním orgánu.

V případě společností s ručením omezeným založených obcemi a městy jako jedinými zakladateli a společníky, **je nesporné splnění podmínky uvedené v písm. b).** Za veřejného zadavatele proto bude považována každá společnost, u které bude splněna též podmínka uvedená v písm. a), tedy **každá společnost založená či zřízená za účelem uspokojování potřeb veřejného zájmu, které nemají průmyslovou nebo obchodní povahu.**

Klíčový význam v posouzení, zda konkrétní společnost s ručením omezeným podmínku uvedenou písm. a) splňuje, má neurčitý právní pojem „*veřejné zájmy, které nemají průmyslovou nebo obchodní povahu*“. Určením jeho obsahu se v několika případech podrobně zabýval Evropský soudní dvůr (Soudní dvůr ES). Podle jeho názoru, vyjádřeného např. v rozsudku z 10. května 2001 Agorí a Excelsior, C-223/99 a C-260/99, Recueil, s. I-3605, je otázku, zda se jedná o potřebu veřejného zájmu, která

nemá průmyslovou nebo obchodní povahu, třeba zkoumat ve dvou rovinách:

- za potřebu veřejného zájmu, která nemá průmyslovou či obchodní povahu, se považuje potřeba, kterou se z důvodů spojených s obecným zájmem rozhodne stát uspokojovat sám nebo si nad jejích uspokojováním hodlá ponechat rozhodující vliv. Mezi takové potřeby je třeba řadit i ty, které nejsou odvozovány od obecných zájmů státu, ale rovněž od obecných zájmů, které svou činností uspokojují územní samosprávné jednotky (obce) na základě zvláštních právních předpisů. Za tyto činnosti lze považovat například činnosti v oblasti odpadového hospodářství, životního prostředí a jiných oblastech, jejichž výkon je zejména na základě zákona či zákonem svěřen státní správě či samosprávě;

- zda má potřeba veřejného zájmu průmyslovou či obchodní povahu, je pak třeba zkoumat zejména z pohledu, zda právnická osoba působí v hospodářské soutěži za standardních tržních podmínek, vykonává svou činnost především za účelem dosažení zisku a nese ztráty spojené se svou činností.

Otázkou výkladu § 2, odst. 2, písm. d) zákona č. 137/2006 Sb. se ve své rozhodovací praxi zabýval též Nejvyšší správní soud. Podle jeho rozsudku ze dne 10. 9. 2009, čj. 9 Afs 111/2008-91 platí, že *„skutečnost, že subjekt vykonává svou činnost v rámci hospodářské soutěže, je významným indikátorem toho, že by předmětné potřeby mohly mít průmyslovou nebo obchodní povahu. V takové situaci je však nutno zvážit také všechny další relevantní právní a skutkové okolnosti, zejména posoudit, za jakým primárním účelem je činnost subjektu vykonávána. Jednalo-li by se o účel dosažení zisku, je málo pravděpodobné, aby potřeby, jež uspokojuje, měly jinou než průmyslovou či obchodní povahu.“*

V souvislosti s posouzením právního charakteru správy lesa pak nelze nezmínit právní závěry vyslovené Nejvyšším správním soudem v jeho rozsudku ze dne 31.5.2011 č. j. 1 Afs 98/2010-399, v němž se soud obsírně zabýval hodnocením otázky, zda za veřejného zadavatele ve smyslu směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2004/18/ES, ze dne 31. března 2004, o koordinaci postupů při zadávání veřejných zakázek na stavební práce, dodávky a služby, může být považován státní podnik Lesy České republiky, s. p., který z titulu práva hospodařit s majetkem státu, hospodář s převážnou částí lesů ve vlastnictví České republiky.

Soud přitom zvlášť hodnotil především to, zda činnost označeného státního podniku:

- a) směřuje k naplňování veřejného zájmu
- b) má obchodní či průmyslovou povahu

Pokud jde o první otázku, poukázal Nejvyšší správní soud na skutečnost, že hodnocení, zda činnost toho kterého subjektu založeného či zřízeného státem či představiteli územních samospráv směřuje k uspokojení veřejného zájmu, je v rozhodovací praxi Evropského soudního dvora prováděno ve velmi širokých mezích, přičemž k naplňování znaku výkonu činnosti ve veřejném zájmu v některých případech (rozsudek Soudního dvora z 22. 5. 2003, ve věci Ritta Korhonen, C-18/01, Recueil, s. I-5321) postačovalo, že společnost založená a ovládaná obcí vykonávala činnost, která mohla podpořit její ekonomický a sociální rozvoj tím, že mohla vést k příchodu dalších společností na území města a mohla vyústit ve vytváření nových pracovních míst, zvyšování příjmu z daní a růst nabídky i poptávky zboží a služeb. S ohledem na to Nejvyšší správní soud ve shora označeném rozsudku vyjádřil závěr, že je „*patrné, že Lesy ČR, s. p., svou činností jednak hospodaří se státním majetkem a spravují ho, což už samo o sobě by mělo být považováno za předmět veřejného, resp. obecného zájmu, jednak je jejich činnost zacílena přímo na správu lesů, nikoli přitom pouze lesů jakožto lesních porostů, ale dokonce celých*

lesních ekosystémů. Protože jsou pak lesy podstatnou složkou životního prostředí a přírodního bohatství České republiky a plní nezastupitelnou roli v globálním ekosystému, je jejich správa a obhospodařování nepopíratelně také předmětem obecného a celospolečenského zájmu.“

K otázce, zda činnost Lesů České republiky s. p. má obchodní nebo průmyslovou povahu, pak Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 31.5.2011 č. j. 1 Afs 98/2010-399 opět nejprve zmínil hodnocení provedené v minulosti Soudním dvorem EU, přičemž z těchto hodnocení vyplývá, že za potřeby v obecném zájmu, jež nemají průmyslovou či obchodní povahu, lze obecně považovat takové, jež jsou uspokojovány jinak než prostřednictvím dostupnosti zboží a služeb na trhu, a z důvodu, že jejich uspokojování je nahliženo jako veřejný zájem, se stát rozhodl sám tyto úkoly vykonávat nebo si nad jejich vykonáváním alespoň udržet potřebou kontrolu (Ritta Korhonen, bod 47, BFI Holding, body 50 a 51, Agorí a Excelsior, bod 37, Adolf Truley, bod 50). Konkrétnějším indikátorem pak mohou být skutečnosti související s financováním činnosti subjektu, tj. to, zda byl daný subjekt založen primárně za účelem vytváření zisku, zda zcela sám nese náklady související se svou činností, zda je jeho jakkoli činnost financována z veřejných zdrojů (Ritta Korhonen, bod 56 až 59 rozsudku). Důležitým vodítkem je také, zda dotčený subjekt vykonává svoji činnost v podmínkách hospodářské soutěže, neboť existence takové soutěže může indikovat, že obecná potřeba má průmyslový nebo obchodní charakter (Ritta Korhonen, bod 49 či BFI Holding, body 48 a 49). Na druhou stranu existence rozvinuté hospodářské soutěže však ještě sama o sobě nemůže vyloučit závěr, že daný subjekt naplňuje potřeby ve veřejném zájmu, které nemají průmyslovou či obchodní povahu (Adolf Truley, body 60 a 61, BFI Holding, bod 43). Daná činnost totiž nemusí být svěřena pouze výhradně jedné konkrétní právnické osobě (Adolf Truley, bod 62), případně může existovat případ, kdy taková činnost uspokojuje konkrétní potřeby komerčních podnikatelských subjektů (Ritta Korhonen, bod 50) apod. Na základě těchto dílčích závěrů formuloval Nejvyšší správní soud závěr, že **je vždy potřeba zvážit a zohlednit veškeré faktory, které by mohly být návodné pro posouzení skutečnosti, zda daný subjekt byl založen za účelem uspokojování a svou činností uspokojuje potřeby obecného zájmu nemající obchodní či průmyslový charakter.**

Úvahy Nejvyššího správního soudu vyslovené v jeho rozsudku ze dne 31.5.2011 č. j. 1 Afs 98/2010-399 při hodnocení konkrétního postavení Lesů České republiky s. p. z hlediska obchodní či průmyslové povahy jejich činnosti je pak účelné citovat v plném rozsahu: „*Z výše uvedené judikatury Soudního dvora vyplývá, že skutečnost, že předmětem činnosti subjektu jsou činnosti vykonávané rovněž soukromými podnikateli, ještě sama o sobě nevylučuje závěr, že subjekt je veřejným zadavatelem. Z toho důvodu je potřeba zkoumat také další okolnosti vzniku daného subjektu a podmínky, za nichž svou činnost vykonává. Soud tak již dovodil, že při zakládání Lesů ČR, s. p., bylo jasné deklarováno, že ty se svou činností mají podílet na uspokojování potřeb veřejného zájmu, když je předmětem jejich činnosti jednak hospodaření s majetkem státu, jednak péče o les za účelem zabezpečení plnění jeho funkcí v životním prostředí. Ze zmiňovaných zakládacích dokumentů či statutu podniku rovněž nevyplývá, že Lesy ČR, s. p., by byly založeny primárně za účelem vytváření zisku. Tyto závěry ve vztahu k soudobě vykonávané činnosti Lesů ČR, s. p., potvrzují také deklarace samotného podniku vyjádřené např. v jeho lesnické strategii. Jak navíc vyplývá ze zákona o lesích, Lesy ČR, s. p., jsou omezeny co do nakládání s předmě-*

tem svého podnikání, tj. se státními lesy. Nejenže k právním úkonům, kterými se nakládá se státními lesy, je potřeba předběžný souhlas Ministerstva zemědělství (§ 4), ale některé dispozice se státními lesy jsou zákonem vyloučeny úplně (§ 5). Rovněž přitom nelze tvrdit, že by se ve všech oblastech své činnosti Lesy ČR, s. p., pohybovaly v prostředí hospodářské soutěže, tj. byly by nuceny obstat v konkurenci ostatních subjektů na trhu nabízejících stejné služby či zboží. Jak již Nejvyšší správní soud poznamenal v některých předešlých rozsudcích, a to plně v souladu s cílem a účelem zadávacích směrnic, právě to, že subjekt není nucen v určité oblasti čelit konkurenci, může indikovat, že je veřejným zadavatelem (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu z 10. 9. 2009, č. j. 9 Afs 111/2008 - 91, č. 1959/2009 Sb. NSS či rozsudek z 21. 10. 2010, č. j. 9 Afs 68/2010 - 255). Právě v takovém případě totiž hrozí nebezpečí, že se daný subjekt bude rozhodovat např. při zadávání zakázek na dodávky, služby či stavební práce na základě jiných než ekonomických kritérií, které naopak hrají prim právě v rozhodování subjektu, jenž musí o odbyt pro své zboží a služby soutěžit s jinými subjekty. Lesní zákon Lesům ČR, s. p., výslovně přiznává zcela specifické postavení typicky v případě výkonu činnosti odborného lesního hospodáře. Jak vyplývá z § 37 odst. 6 lesního zákona, Lesy ČR, s. p., vykonávají funkci odborného lesního hospodáře pro lesy, pro které jsou zpracovány osnovy, tedy pro lesy o výměře menší než 50 ha, nevybere-li si sám vlastník lesa jiného odborného lesního hospodáře nebo nepověří-li jiného odborného lesního hospodá-

ře orgán státní správy lesů. Podle odst. 7 téhož ustanovení náklady na tuto činnost Lesů ČR, s. p., nese stát. Ačkoli tak činnost lesního hospodáře mohou vykonávat a vykonávají také jiné subjekty, zákon přímo Lesům ČR, s. p., vyhrazuje zvláštní postavení, když jim svěřuje funkci jakéhosi „pojistného lesního hospodáře“. Za určitých okolností vyplývajících přímo ze zákona tedy pouze Lesy ČR, s. p., budou vykonávat činnost lesního hospodáře. Zákon tak odlišuje jejich postavení od postavení všech ostatních subjektů na trhu, čímž jasně deklaruje zvláštní zájem na této činnosti, když regulaci výkonu této činnosti nepřenechává pouze tržním mechanismům. Není přitom podstatné, že činnost odborného lesního hospodáře představuje pouze jednu z oblastí činnosti Lesů ČR, s. p. (srov. rozsudek Soudního dvora z 15. 1. 1998 ve věci Mannesmann Anlagenbau a další, C-44/96, Recueil, s. I-73, body 24–26 a 31):

Lze tak shrnout, že Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 10. 9. 2009, č. j. 9 Afs 111/2008-91 nakonec označil Lesy České republiky s. p. za veřejného zadavatele **v důsledku jejich zvláštního postavení, které vykazují ve srovnání s jinými subjekty vykonávajícími správu lesa** (ať již na základě vlastnického práva nebo práva hospodařit nebo práva nájmu) **a které vyplývá ze zákonných omezení při nakládání s majetkem zakotvených do § 4 a 5 zákona č. 289/1995 Sb. a z exkluzivního postavení při pověřování výkonem činnosti odborného lesního hospodáře podle § 37, odst. 6 téhož zákona.**

Při posuzování, zda činnost konkrétní společnosti s ručením omezeným vykazuje znaky veřejného zadavatele je nezbytné postupovat podle téhož algoritmu, který

použil Nejvyšší správní soud v případě Lesů České republiky s. p. U konkrétní společnosti s ručením omezeným je třeba posoudit, zda činnost společnosti:

a) směřuje k naplňování veřejného zájmu

b) má obchodní či průmyslovou povahu, přičemž za veřejného zadavatele je společnost třeba považovat tehdy, pokud její činnost splňuje podmínku a) a naopak nesplňuje podmínku b).

Při posouzení charakteru činnosti konkrétní společnosti z hlediska zmíněného v písm. a) bude nutno vycházet zejména ze zakladatelských dokumentů (zpravidla zakladací listina) společnosti a z toho, jaké předměty podnikání, resp. činnosti, má společnost zapsány v obchodním rejstříku. Lze přitom předpokládat, že zakladací dokumenty společnosti s ručením omezeným založené za účelem správy komunálního lesního majetku se budou o této skutečnosti přinejmenším ve vymezení účelu založení společnosti zmiňovat. V intencích závěrů vyslovených Nejvyšším správním soudem v rozsudku ze dne 10. 9. 2009, č. j. 9 Afs 111/2008-91 tak lze konstatovat, že již sama správa lesního majetku ve vlastnictví územního samosprávného celku může sobě být považována za předmět veřejného, resp. obecného zájmu a že tedy činnosti společností s ručením omezeným založeným obcemi a městy ke správě jejich lesního majetku směřuje k naplňování veřejného zájmu.

Pokud jde o otázku, zda činnost společnosti s ručením omezeným má obchodní či průmyslovou povahu ve smyslu písm. b), bude, jak shora uvedeno, rozhodující zejména to, zda činnost společnosti je nebo není dotována ze strany zakladatele a **zda vykazuje ty**

zvláštnosti, díky nimž bylo v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 9. 2009, č. j. 9 Afs 111/2008-91 postavení veřejného zadavatele přiznáno Lesům České republiky s. p., tj. zda je omezena, pokud jde o nakládání s jejím majetkem, v jiném rozsahu, než který je zákonem přiznáván jiným společnostem s ručením omezeným, zda ve srovnání s jinými správci lesů nemá privilegované či jinak odlišné postavení a zda společnosti nepřísluší jiná práva a jiné povinnosti, než ty, které jsou přiznávány jiným subjektům, které vykonávají správu lesů obcí v tržním prostředí. Tyto zvláštnosti u společností s ručením omezeným založeným obcemi a městy ke správě jejich lesního majetku **zpravidla naplněny nebudou, takže činnost těchto s. r. o. bude vykazovat znaky obchodní či průmyslové povahy,** konečný závěr se však musí opírat o posouzení situace u konkrétní společnosti.

Z uvedeného vyplývá, že pro posouzení právního charakteru činnosti s. r. o. a tedy i pro posouzení, zda jsou naplněny znaky uvedené v § 2 odst. 2 písm. d) bod 1. zákona č. 137/2006 Sb. **je třeba vždy posoudit konkrétní obsah a rozsah činnosti, které s. r. o. reálně vykonává. Jestliže je z charakteru této činnosti zřejmé, že s. r. o. působí v hospodářské soutěži za standardních tržních podmínek, vykonává svou činnost především za účelem dosažení zisku a nese ztráty se svou činností spojené, nebude společnost znaky veřejného zadavatele splňovat.**

Odpověď zpracoval:
JUDr. Ing. Martin Flora, Dr.
Advokátní kancelář
Pásek, Honěk a partneři
Mendelova univerzita v Brně

Co stojí Natura 2000?

V říjnu 2012 byly v Berlíně představeny výsledky rozsáhlého výzkumu, zaměřeného na ekonomické vyhodnocení Směrnic FFH (Fauna-Flora-Habitat, v českém prostředí směrnice o stanovištích) a navazujících plánů péče o lokality Natura 2000 a jejich dopadů na lesní hospodářství a příbuzná odvětví, včetně vlivu na přírodní prostředí a cíle energetické, klimatické a hospodářské politiky. Výzkumné práce probíhaly pod patronací spolkového ministerstva výživy a zemědělství a podílela se na nich celá řada vědeckých pracovníků výzkumných ústavů a vysokých škol z oboru lesnictví, životního prostředí i ekonomie z několika spolkových zemí Německa.

Závažnost tohoto výzkumu vycházela z celoevropského rozsahu ploch zařazených do systému Natura 2000 (jejich obhospodařování podléhá omezením Směrnic FFH a Směrnic o hospodaření v ptačích oblastech), který zahrnuje téměř 1/5 celkové rozlohy zemí EU. V Německu je z celkové výměry lesa 11,1 mil. ha součástí Natury 2000 celkem 1,9 mil. ha, což dosahuje téměř 18 %. Vzhledem k omezením hospodaření, která na těchto plochách vyžadují citované směrnice, jsou národohospodářské dopady zásadního významu a je třeba se jimi hlouběji zabývat.

Směrnice FFH, závazné pro všechny členské země EU, obsahují rámcový požadavek – udržení příp. zlepšení současného stavu stanoviště resp. chráněného druhu. Rozpracování této zásady do konkrétních hospodářských opatření pro jednotlivé chráněné lokality je již úkolem členských států. Jak bylo v rámci výzkumných prací a dotazníkových akcí zjištěno, požadavky na úpravy a omezení hospodaření i jejich závaznost se nejen v členských státech, ale i v jednotlivých spolkových zemích Německa často liší. Tyto konkrétní požadavky na úpravu hospodaření však umožnily následné vyhodnocení jejich ekonomických dopadů.

Nejčastěji navrhovaná opatření omezující dosavadní způsob hospodaření podrobená ekonomickému rozboru byla zařazena do 7 skupin:

- 1) prodloužení obmýtí,
- 2) zkrácení obmýtí,
- 3) bodová ztráta produkce (ponechávání doupných stromů a mrtvého dřeva),
- 4) plošná ztráta produkce (ponechávání porostů na dožití),
- 5) omezení volby dřevin při obnově (předpis druhové skladby),
- 6) předpis způsobu hospodaření (hospodářství výběrné, ponechání přirozenému vývoji),
- 7) zvýšené provozní náklady

Jde tedy vesměs o tatáž opatření, jaká požadují plány péče i u nás.

K vyhodnocení ztrát způsobených jednotlivými požadavky na omezení hospodaření bylo použito přírůstových a výnosových modelů pro 200leté období. Sledován byl vliv jednotlivých opatření na výši těžebních možností, zastoupení věkových tříd, hodnotu lesního majetku a jeho ekonomické výsledky, a to odděleně pro hlavní dřeviny – smrk, borovici, douglasiku, buk a dub. Z provedených propočtů vyšel jednoznačný závěr – Směrnice FFH a navazující plány péče vedou ke zřetelnému snížení výnosů a zvýšení provozních nákladů. Ztráty na přírůstu vznikající na plochách Natury 2000 byly vyčísleny v průměru na 0,4 m³ na 1 ha a rok, při změně druhu dřeviny a hospodářského způsobu

Ilustrační foto: Martin Růžek

dosáhla roční ztráta dokonce výše 0,66 m³ na 1 ha. Ve finančním vyjádření dospěli autoři k průměrným hodnotám způsobené roční újmou ve výši 29 EUR na 1 ha (resp. v druhém případě 40 EUR/ha). V přepočtu na plochu lesa zařazenou v Německu do systému Natura 2000 jde o roční ztrátu produkce dřeva přesahující 3/4 milionu m³ s následnou každoroční finanční ztrátou přes 50 milionů EUR.

Závěrem byla na konferenci připomenuta i naléhavost řešení rozporu narůstajících nároků ochrany přírody se současným požadavkem dřevozpracujícího průmyslu a energetiky na zvýšení produkce dřeva pro jeho význam jako jednoho z mála obnovitelných zdrojů. Bylo též konstatováno, že ochrana přírody bez spoluúčasti místních obyvatel je nemyslitelná a že implementace Natury 2000 a zejména realizace požadavků plánů péče bez vyrovnání ekonomických ztrát vlastníkům lesů přináší namísto řešení problémů pouze potíže a bezradnost.

Ze zahraničních pramenů zpracoval
Ing. Ctibor Záruba

Společné stanovisko vlastníků lesů

13. prosince pořádalo Generální ředitelství pro životní prostředí společně s GR pro zemědělství workshop zainteresovaných stran na téma: Lesy a Natura 2000 - příležitosti a výzvy. Konfederace evropských vlastníků lesů (CEPF) a Evropský svaz státních lesů (EUSTAFOR) vydaly společně komuniké, v němž sice vítají plán Evropské komise na vytvoření pokynů k managementu území Natura 2000 a organizování bio-geografických seminářů, neboť výměna zkušeností a postupů správné praxe je důležitá, nicméně zásadně odmítají doporučení, která vytvářejí další administrativu a překážky hospodaření, které jdou nad rámec opatření směrnice o stanovištích a směrnice o ptácích. Pravidla nemohou vytvářet žádné nové interpretace, které by přesahovaly stávající právní předpisy. Cíle strategie Biodiverzita 2020 nemohou být upřednostňovány před článkem 2 směrnice o stanovištích, který uvádí, že cílem přijímaných opatření je pouze zachovat nebo obnovit příznivý stav z hlediska ochrany.

Nadnárodní organizace vlastníků lesů rovněž připomínají, že jakákoliv pravidla musí respektovat princip subsidiarity a důsledně vycházet z národních, regionálních a místních požadavků a potřeb. Za neúspěchem implementace opatření Natury 2000 je třeba vidět zasahování do vlastnických práv a nedostatek adekvátní finanční kompenzace. Byrokratická zátěž pro vlastníky lesů v kombinaci s velmi nízkými platbami jsou také příčinou velmi nízkého čerpání dostupných finančních prostředků z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova - pouze 14% z „naturových“ opatření v letech 2007-2011.

Nadnárodní organizace také upozorňují, že členské státy mají obecně povinnost stanovit nezbytná ochranná opatření příp. plány péče pro lokality Natury 2000, ale jejich vlastní realizace je záležitostí členského státu. Součástí pravidel v žádném případě nemohou být lesní hospodářské plány, které nepatří do kompetence EU. Terčem kritiky ze strany vlastníků je

také zavedení termínů „divočina a bezzásahový management“ do diskuse o implementaci směrnice o stanovištích. Koncept divoké přírody vyžaduje segregovaný přístup a zásadně odporuje článku 2 směrnice, podle něhož musí přijímaná opatření brát v úvahu hospodářské, sociální a kulturní požadavky.

Podle majitelů soukromých i veřejných lesů je úspěšná a praktická implementace Natury 2000 možná pouze integračním přístupem, který prosazuje multifunkční a trvale udržitelné hospodaření v lesích. Protože 50% naturových lokalit tvoří lesy a přibližně 20% lesů v Evropě spadá do kategorie zvláštní ochrany, musí být vlastníci lesů klíčovými partnery pro úspěšnou implementaci Natury 2000.

Podle tiskové zprávy CEPF 13.12.2012
red.

Využití lesní biomasy pro energetické a jiné účely

Ve dnech 1. a 2. listopadu uspořádal Ústav lesnické a dřevařské ekonomiky a politiky, Lesnické a dřevařské fakulty Mendelovy univerzity v Brně odbornou vzdělávací akci pod záštitou a s finančním přispěním Ministerstva zemědělství s názvem „Využití lesní biomasy pro energetické a jiné účely“. Seminář byl určen pro vlastníky lesů, odborné lesní hospodáře, zaměstnance státní správy lesů a odbornou veřejnost a účast na něm byla zdarma. Cílem této vzdělávací akce bylo informovat účastníky a případně další zájemce o dosavadních znalostech v problematice využívání lesní dendromasy k energetickým účelům, o aktuálním stavu technologií těžby, zpracování a dopravy lesní biomasy, o aspektech regionálního využívání lesní biomasy a vývoji trhu s lesní energetickou štěpkou v kontextu nové Státní energetické koncepce. Přednášková část se konala ve čtvrtek 1. listopadu v salonku a učebně zámku ve Křtinách u Brna, účelového zařízení Školního lesního podniku „Masarykův les“ (ŠLP).

Doc. Ing. Radomír Klvač z Ústavu lesnické a dřevařské techniky přednesl referát a promítl ukázky aktuálního vývoje technologií těžby a zpracování lesní biomasy pro energetické účely. Zvláštní pozornost věnoval technologiím těžby a zpracování dendromasy z probírkových porostů. Přednáška byla průřezem technologií, které jsou dnes k dispozici pro těžbu, zpracování a dopravu lesní biomasy pro energetické účely v severských státech a v západní Evropě.

Ing. Tomáš Badal z Ústavu lesnické a dřevařské ekonomiky a politiky (ÚLDEP) se ve své přednášce zaměřil na regionální využívání dendromasy pro výrobu tepla s využitím příkladů projektů realizovaných v sousedním Rakousku, zejména v komunální sféře. Analyzoval hlavní limitující faktory bioenergetických projektů, jejich přípravu a tvorbu ekonomické rozvahy v před-investiční fázi projektu. Dále se věnoval některým problematickým momentům, majícím vliv na rozvoj regionálních projektů (zdroj paliva, společenská zodpovědnost, komunikace mezi zainteresovanými subjekty aj.).

Ing. Dalibor Šafařík rovněž z ÚLDEP se ve své závěrečné přednášce věnoval posouzení ekonomiky produkce lesní štěpky na příkladech konkrétních projektů realizovaných v České republice, zhodnocení vývoje trhu s lesní energetickou štěpkou od roku 2005 do roku 2011 a predikci dalšího vývoje v kontextu návrhu nové

Státní energetické koncepce s využitím ekonometrických predikčních nástrojů a modelování nabídkové křivky. Součástí přednášky bylo též zhodnocení vývoje legislativy upravující oblast výroby, obchodu a trhu s lesní energetickou štěpkou.

Druhý den byla účastníkům nabídnuta dle zájmu exkurze v oblasti ŠLP zaměřená na využití lesní biomasy v rámci lesního podniku.

Celá akce se nesla v neformálním duchu s řadou diskusí nad konkrétními problémy a zkušenostmi. Realizačním výstupem je elektronický sborník referátů a studijních textů, který obdrželi zdarma účastníci akce, a který je rovněž zdarma k dispozici dalším zájemcům na vyžádání u pořadatele této vzdělávací akce (dalibor.safarik@mendelu.cz).

Dalším výstupem pak bylo pozvání všech zúčastněných na „Den Štýrska“ 29. 11. 2012, na kterém se pod záštitou zemské vlády Štýrska a zemské obchodní komory této rakouské spolkové země uskutečnily ukázky pěstování a sklizně biomasy rychle rostoucích dřevin ve dvou a pětiletém obmýtí a ukázky techniky pro těžbu a soustřeďování dendromasy z probírkových porostů. Informace o této akci přepokládají pracovníci ÚLDEP publikovat v některém z nejbližších čísel časopisu Lesnická práce.

Ing. Dalibor Šafařík
Ústav lesnické a dřevařské ekonomiky a politiky
Lesnická a dřevařská fakulta
Mendelova univerzita v Brně

Ve zkratce

- 9. října 2012 proběhlo zasedání republikového výboru SVOL. Členové výboru byli informováni o přípravě Programu rozvoje venkova na období 2014-20, aktuálním vývoji lesnické národní i evropské legislativy, vývoji společného obchodu se dřívím, účasti zástupců SVOL na jednání se zahraničními kolegy, 3. etapě certifikace PEFC v České republice, ale i fiasku druhé přípravné schůzky Fóra manažerů v lesním hospodářství, která se uskutečnila 12. září na Lesnické fakultě ČZU v Praze. Podnikateli i oběma fakultami deklarovaný zájem o spolupráci mezi lesníky a dřevaři v dřevozpracujícím průmyslu se rozplynul. Někteří z pozvaných se vůbec nezúčastnili. Kromě SVOL nikdo nepředložil podněty pro jednání. Společnou řeč obou zájmových skupin nad předloženými náměty se bohužel nepodařilo nalézt.
- Na počátku listopadu 2012 obdržel SVOL z Ministerstva životního prostředí návrh na vypořádání připomínek k návrhu nařízení vlády o stanovení národního seznamu evropsky významných lokalit. S návrhem vypořádání připomínek SVOL zásadně nesouhlasil a požadoval přehodnocení stanoviska ministerstva a přepracování návrhu nařízení vlády, a to kvůli nejasnosti ve vymezení hranic EVL, nejasnosti a nejednotnosti vymezení kategorie ochrany v tabulce změn ve vztahu k předmětu ochrany. SVOL trvá na doplnění záměru vyhlásit část EVL jako ZCHÚ v textu a zákresem v grafické příloze, požaduje zajistit, aby grafické zobrazení bylo přístupné uživateli s běžným základním softwarovým vybavením, a trvá na specifikaci vymezení, kdy ZCHÚ může být vyhlášena pro ochranu části EVL. SVOL, podobně jako další subjekty, jehož připomínky se nepodařilo vypořádat korespondenčně, byl pozván na jednání s náměstkem ministra životního prostředí dne 15. února 2013.
- 21. listopadu schválila vláda České republiky Zásady státní lesnické politiky. Příprava materiálu neprobíhala standardním způsobem, zástupci významných nevládních organizací, které se zabývají lesnictvím, nebyli k přípravě pozváni.

Zásadní připomínky SVOL směřují k navrhované lokalizaci těžeb, požadují zavést platby za ekosystémové služby, zjednodušit státní správu (lesy a dřevozpracující průmysl do gesce Mze), ponechat vlastníkově lesa možnost zákazu používání lesních cest a za účelem podpory rozvoje venkova změnit systém zadávání prací ve státních lesích. Proti deklarovanému úsilí o zvyšování konkurenceschopnosti lesního hospodářství a zachování lesa a lesní půdy paradoxně působí podpora zachování lesů ponecháním samovolnému vývoji. Schválený dokument se pohybuje ve velmi obecné rovině a jeho aplikaci lze vykládat různými způsoby, chybí v něm cílový stav, kterého má být dosaženo a časový horizont (např. podpora ponechávání podílu tlejícího dřeva v lese, zvyšování podílu listnatých dřevin). Je tudíž velkou neznámou, jak bude promítnut do lesnické legislativy.

- Ředitel státního podniku Vojenské lesy a statky vydal dne 26. listopadu rozhodnutí o nakládání s lesními pozemky které budou předmětem přechodu z majetku České republiky do majetku obcí, kterým nařizuje neprovádět úmyslné obnovní zásahy, provést zalesnění holin a vylepšení kultur v průběhu roku 2013 tak, aby k 31. 12. 2013 splňovaly zákonné požadavky na zalesňenou holinu, provádět výchovné zásahy v porostech do 40 let tak, aby byl plněn bilancovaný roční podíl a byl reálný předpoklad splnění závazného ustanovení minimální plochy výchovných zásahů do 40 let do konce platnosti LHP, provádět ochranu lesních kultur proti buřeni, zvěři, hmyzím a ostatním škůdcům tak, aby byl předpoklad zajištění lesních kultur v zákonné lhůtě, provádět nahodilou těžbu a ochrannou službu v souladu se zákonem o lesích, veškeré náklady a výnosy na předmětných lesních pozemcích vést v účetnictví odděleně, při hospodaření na předmětných pozemcích se řídit metodickým pokynem č. 31/2012.
- 28. listopadu 2012 se konala schůze republikového výboru SVOL. Hlavním bodem jednání byla návštěva předsedy SVOL u ministra zemědělství, výdej obecních lesů po novele zákona č. 172/1991 z roku 2012, výsledky voleb do krajských zastupitelstev a obsazení pozice radního pro problematiku lesnictví v jednotlivých krajích, plánovaný objem finančních prostředků na příspěvky na hospodaření v lesích a otázka převedení jejich poskytování zpět do gesce Ministerstva zemědělství. Diskutovalo se rovněž o výsledcích semináře pořádaného náměstkem ministra pro lesní hospodářství k myslivosti, o nových povinnostech v ochraně lesa souvisejících s novelizací zákona o státní rostlinolékařské péči a postupu vlastníků při projednávání vyhlášení ZCHÚ na EVL.
- 21. ledna 2013 Ministerstvo zemědělství oficiálně představilo koncepci resortu zemědělství po roce 2013. Ačkoliv tvrdí materiálu v jeho úvodu prohlašují, že se netýká odvětví rybářství, myslivosti a lesnictví, v jeho závěru se objevuje sdělení, že pokud Evropská unie významně sníží finanční prostředky pro ČR ze společné zemědělské politiky, bude právě lesnictví v rámci Programu rozvoje venkova 2014-2020 (investice do lesů, environmentální opatření, zalesňování, zvyšování hospodářské hodnoty lesů atd.) nejvíce kráceno, neboť mu byla přidělena nejnižší priorita. Záměr nebo omyl? V každém případě bude SVOL požadovat odstranění tohoto sdělení z uvedeného materiálu. Vzhledem k tomu, že strategie neřeší pouze produkci a ekonomiku zemědělství a potravinářství, ale také vliv zemědělství na krajinu, eroze, retenci vody, koloběh uhlíku a zaměstnanost venkova, považuje SVOL za nesystémové, aby ministerstvo jako garant resortu zemědělství, lesnictví a rybářství řešilo tyto problémy odděleně ve všech oborech. Koncepce lesnictví má být údajně řešena aktualizací Dřevěné knihy; ta je dnes pouze koncepcí obchodní politiky LČR.

Bc. Marie Růžková
tajemnice SVOL

Šumava 2012

Plánovaná odborná lesnická exkurze SVOL na Šumavu ve dnech 11. – 14. září 2012 nemohla mít lepší začátek. Po příjezdu a ubytování v Hotelu Belveder na Železné Rudě jsme pokračovali výjezdem pod Ostrý za doprovodu lesních správců LS Železná Ruda a LS Klatovy státního podniku Lesy ČR, jejichž revíry se dělí právě v těchto místech. Díky dobrým lesním cestám vyjel autobus skoro těsně pod vrchol Ostrého. Pěší výstup už byl maličkost, i když pro některé fyzicky méně zdatné účastníky byl náročný i tak. Panoramatické pohledy byly nezapomenutelné, ale jasný výhled do kraje a čistý vzduch byly podle zkušeností místních

kolegů předzvěstí dlouhého a vytrvalého deště. Tato předpověď se bohužel naplnila.

Součástí prvního exkurzního dne byla prohlídka lesních porostů na skalní stěně Černého jezera zničených kůrovcem, a návštěva Národní přírodní rezervace Bílá strž se stejnojmenným vodopádem, kde se dochovaly zbytky původního horského lesa, který má pralesovitý ráz. Zaměřili jsme také lesů města Klatovy. Večerní posezení zpestřila velmi zajímavá přednáška Jany Wudy a ukázka výroby šumavských „perlí“.

Hlavním programem dalšího dne byl přechod z Německa přes Luzný, Březník až na Modravu. Osmnáctikilometrový mokrý pochod byl velmi náročný, ale přechod přes luzenské údolí s unikátními rašeliništi a řadou vzácných rostlin byl pro většinu účastníků nezapomenutelný. Odměnou za mokré ošacení či boty byla zastávka v březnické hájovně na občerst-

Nově otevřená vyhlídková věž v NPR Mrtvý luh u Soumarského mostu

Lesmistr Wohlmaier zahajuje exkurzi na lesním majetku kláštera Schlägl
Foto: autor článku

Pohled z kůrovcové holiny na rakouské straně. Ponechané stojící uschlé stromy v NPŠ vlevo tvoří státní hranici mezi Českou republikou a Rakouskem.

Pohled z kůrovcové holiny na rakouské straně směrem na Třístoličník

V luzenském údolí

Pohled z Ostrého do českého vnitrozemí

Pohled na vrcholek Luzného z luzenského údolí

pokračování na str. 8. »

vení. Večer si všichni se zájmem poslechli přednášku Jiřího Kadery z CHKO Český les o tradičních řemeslech Šumavy, milíření dřevěného uhlí a výrobě kolomazi.

Čtvrteční deštivé dopoledne bylo věnováno venkovní ukázce ploch po větrné kalamitě Kyrill a následné kůrovcové kalamitě na lesním majetku města Kašperské Hory. Trasa pochůzky byla poučná a velmi dobře připravena, díky počasí v předešlých dnech i dosti náročná. Odpoledne bylo věnováno problematice společných majetkových hranic s Národním parkem Šumava, ochraně přírody a asanaci kůrovce v lesích města Volary. Pochůzku po volarských lesích zakončila prohlídka letos nově otevřené naučné stezky po rašeliništích.

Páteční program naplnila návštěva lesního majetku rakouského kláštera

Schlägl, kde se nás ochotně ujal tamní lesmistr Johannes Wohlmacher. Tématem exkurze byly, jak jinak, přeshraniční kůrovcové problémy. Pan lesmistr nás udivil dokonalou znalostí problematiky české části Šumavy, antologie Národního parku a počínů našich ministrů životního prostředí v této části Třístoličníku. Nad kůrovcovou spouští, která se rozprostírá všude kolem, se účastníkům exkurze stahovalo hrdlo úzkostí a jen nevěřícně kroutili hlavou nad lidskou nezodpovědností. Něco jiného totiž znají z našich médií a něco jiného viděli na vlastní oči.

Za organizátory chci poděkovat všem účastníkům za vynikající kolektiv a dobrou náladu, které panovala navzdory trvalým a vydatným srážkám.

Ing. Václav Toman
předseda Plzeňského regionu SVOL

Kamenné schody na Luzný

Zahájení spolupráce mezi českými a bavorskými lesními pedagogy

Lesní pedagogika byla i součástí odborného semináře pořádaného pod odbornou záštitou a s finančním příspěvím sekce lesního hospodářství Ministerstva zemědělství ve spolupráci SVOL a Správy veřejného statku města Plzně v říjnu 2012. Účastníkům představila Veronika Formánková plzeňský projekt lesní mateřské školy Větvíčky inspirované zkušenostmi z Dánska a Německa, kde lesní školy rostou jako houby po dešti. V Německu je nyní více než tisíc lesních

škol. Důvodem jsou nízké náklady na zařízení a provoz a poptávka ze strany rodičů. Hlavním principem lesní školy je poskytování plnohodnotného předškolního vzdělávání a pravidelný pobyt dětí venku, za každého počasí. Plzeňská lesní školka Větvíčka zahájila svůj provoz v březnu 2012. Spolupracuje se Správou veřejného statku města Plzně, která jí umožnila využívat prostory arboreta Sofronka. Do školky celodenně dochází patnáct až dvacet dětí, zpravidla tři dny v týdnu. Většinu doby strá-

Přebor SVOL v loveckém pětiboji

Prvenství ve střelecké soutěži jednotlivců obhájil loňský vítěz Milan Kirchner.

V pátek 7. září se v Písku na střelnici Provazce konal již 17. ročník Přeboru SVOL v loveckém pětiboji o putovní pohár předsedy SVOL. Za příjemného počasí se v krásném prostředí Píseckých hor sešlo 46 střelců, z nichž někteří se těchto závodů účastní pravidelně. Soutěž byla vysána pro jednotlivce a tříčlenná družstva zaměstnanců vlastníků a správců lesa sdružených ve SVOL. Po slavnostním zahájení a přivítání všech soutěžících ředitelem Lesů města Písku Václavem Zámečnickem se střelci odebrali podle organizačních pokynů Milana Bláhy na připravená střeliště. Soutěžilo se ve třech brokových disciplínách - Compak sporting, lovecké kolo, vysoká věž a ve dvou malorážkových disciplínách - běžící liška, stojící srnec.

Mezi jednotlivci zvítězil Milan Kirchner s nástřelem 443 bodů, který obhájil loňské vítězství, před druhým Petrem Kyliánkem (440 b.) a třetím Janem Steinerem (430 b.). Soutěž družstev vyhrály s přehledem místní Lesy města Písku s. r. o. s 1293 body, střibnou pozici uhájilo družstvo OBALFRUKT, dřevařská výroba spol. s r. o. (1237 b.). Třetí pozici obsadilo družstvo Orlík nad Vltavou s. r. o. (1231 b.).

Letošní ročník je minulostí, nezbyvá než poděkovat všem organizátorům za vynikající přípravu soutěže, sponzorům za finanční příspěvky a střelcům za kvalitní výsledky. Se všemi se těšíme na viděnou opět na písecké střelnici v září příštího roku.

Jiří Keclík
Lesy města Písku s. r. o.

SVOL připravuje

„Lesní pedagogika jako nedílná součást ostatních užitečných funkcí lesů podporovaných a realizovaných lesníky“

pracovní seminář pro vlastníky a správce obecních a soukromých lesů a jejich lesní pedagogy
ve spolupráci se Střední lesnickou školou v Hranicích a dalšími partnery

11. března 2013, Hotel Obora Kněžičky

podrobnosti na www.svol.cz.

vené ve školce jsou děti venku, většinou v lese. Zde mohou zcela přirozeně rozvíjet hrubou i jemnou motoriku, seznamují se s přírodními ději a zákonitostmi.

Lesní pedagogika byla i součástí odborného semináře pořádaného pod odbornou záštitou a s finančním příspěvím sekce lesního hospodářství Ministerstva zemědělství ve spolupráci SVOL a Správy veřejného statku města Plzně v říjnu 2012. Účastníkům představila Veronika Formánková plzeňský projekt lesní mateřské školy Větvíčky inspirované zkušenostmi z Dánska a Německa, kde lesní školy rostou jako houby po dešti. V Německu je nyní více než tisíc lesních škol. Důvodem jsou nízké náklady na zařízení a provoz a poptávka ze strany rodičů. Hlavním principem lesní školy je poskyto-

vání plnohodnotného předškolního vzdělávání a pravidelný pobyt dětí venku, za každého počasí. Plzeňská lesní školka Větvíčka zahájila svůj provoz v březnu 2012. Spolupracuje se Správou veřejného statku města Plzně, která jí umožnila využívat prostory arboreta Sofronka. Do školky celodenně dochází patnáct až dvacet dětí, zpravidla tři dny v týdnu. Většinu doby strávené ve školce jsou děti venku, většinou v lese. Zde mohou zcela přirozeně rozvíjet hrubou i jemnou motoriku, seznamují se s přírodními ději a zákonitostmi.

Ing. Stanislav Janský
2. místopředseda SVOL
Správa veřejného statku města Plzně, p. o.

Zájemci o členství ve SVOL jsou vítáni. Pro další informace se obraťte na naši kancelář v Pelhřimově, nebo navštivte webové stránky www.svol.cz.

Vydává: Sdružení vlastníků obecních a soukromých lesů v ČR, K Silu 1980, 393 01 Pelhřimov, IČO 45035652, tel./fax: 565 324 203, e-mail: info@svol.cz. Vychází 3x ročně v nákladu 2000 ks. Odpovědný redaktor: Marie Růžková; za obsah příspěvků ručí autoři. Registrováno Ministerstvem kultury ČR pod evidenčním číslem MK ČR E 17027.